

розглядом, оскільки обов'язковій медіації підлягають «найменш цінні» справи [6; 3].

Зрештою, підтверджує більшу ефективність саме добровільної медіації і практика. Так, наприклад, за даними Міністерства юстиції Канади у 2008-2009 році примирення по справах з обов'язковою медіацією досяглося у 40% випадків (без врахування даних по Торонто). Більш успішною була необов'язкова медіація, при застосуванні якої повна або часткова мирова угода укладалася у 81% випадків (2008/2009 рік) [2, с. 46]. Слід враховувати, що тут йдеться про країну, де медіація застосовується вже тривалий період і, відповідно, існує достатній рівень обізнаності населення стосовно цієї процедури. Отже, щодо України, де процес запровадження медіації знаходиться на початковій стадії, існують дуже великі ризики неприйняття суспільством, і, відповідно, низької ефективності, запровадження обов'язкової судової медіації. Водночас добровільна судова медіація дасть можливість не лише використати всі переваги медіації як способу АВС, а й, на відміну від позасудової медіації дає можливість скористатися певними гарантіями, що надаються цивільним процесуальним правом.

Список використаних джерел:

1. Борисова Е. А. Российская процедура медиации: концепция развития / Е.А.Борисова // Вестник Московского университета. Серия 11, Право. – 2011. – № 5. – С. 18-30
2. Брук Г. Навязывать медиацию не стоит / Г. Брук // Медиация и право. – 2009. – № 4. – С. 46-49.
3. Готвальд П. Гражданский процесс в Германии после реформы 2001 г. / П. Готвальд // Российский ежегодник гражданского и арбитражного процесса. 2005. СПб., 2006. №4.
4. Калашникова С. И. Медиация в сфере гражданской юрисдикции : дис. на соискание ученой степени кандидата юридических наук : спец. 12.00.15 «Гражданский процесс, арбитражный процесс» / Светлана Игоревна Калашникова. – Екатеринбург. – 2010. – 258 с.
5. Кузбагаров А. Н. Примирение сторон по конфликтам частноправового характера: диссертация на соискание ученой степени доктора юридических наук : 12.00.15 «гражданский процесс; арбитражный процесс» / Асхат Назаргалиевич Кузбагаров. – Санкт-Петербург, 2006. – 359 с.
6. Риссе Й. Будущее медиации – шансы американской модели медиации в Германии // Медиация в нотариальной практике (Альтернативные способы разрешения конфликтов) / Отв. ред. К. Грефин фон Шлиффен, Б. Веслиц, М., 2005. – С. 107-109

Приватність та її види

Клімовський С.С., здобувач Науково-дослідного інституту приватного права та підприємництва імені академіка Ф.Г. Бурчака Національної академії правових наук України
Науковий керівник: кандидат юридичних *Первомайський О.О.*

Приватність (від латинського: «privatus») – відокремлена від решти, позбавлена чогось, особливо участі в управлінні, від «Privo» – позбавити) – це здатність людини або групи людей усамітнитися або обмежити інформацію про себе, тим самим подаючи її вибірково.

Основи сучасної концепції приватності заклали у 1890 році бостонські адвокати С. Уоррен і Л. Брандейз, які опублікували статтю «Право на приватність» («The Right to Privacy») де обґрунтовувалася думка про те,

що в рішеннях судів по справах про дифамацію, порушення умов договорів та ін. вже фактично визнається існування права на приватність. Вони писали: «Напруженість і складність життя, які притаманні цивілізації, що розвивається, приводять до виникнення потреби людини мати схованку від зовнішнього світу, тому самота і приватність набувають для людини все більшого значення; однак сучасне підприємництво і технічні нововведення, втручаючись в приватне життя особи, заподіюють їй значного болю і страждань, що є більш серйозними, ніж ті, котрі можуть бути заподіяні простим фізичним насильством» [3]. Автори зробили першу спробу дати визначення права на приватність. На їхню думку, це право «бути залишеним на самоті» («let to be alone»), що несе в собі ідею захисту результатів інтелектуальної й емоційної активності особистості в суспільстві.

Після виходу у світ роботи Уоррена і Брандейса, близько десяти років положення щодо приватності не застосовувалось на практиці, тільки у 1902 року в штаті Нью-Йорк було прийнято закон «Про право на приватність», а суди почали захищати право на приватність, спираючись на положення Конституції США. Пізніше, у 1930 році делікт «втручання в приватність» був включений у «Звід прецедентного права», який є неофіційною кодифікацією прецедентного права США, а в другій редакції «Зводу прецедентного права» 1965 р. його зміст було розширено [1, С. 55-56]. Відповідно, практика судів значно розширила концепцію приватності. Намагаючись систематизувати і більш чітко описати та визначити нове право на приватність, шляхом аналізу прецедентного права, Вільям Проссер у 1960 році писав, що з'явилися чотири різних напрямки у захисті приватного життя, а саме: 1) посягання на самоту людину або її самотність, вторгнення в її особисте життя; 2) публічне розкриття фактів про приватне життя особистості; 3) публічне висвітлення особистості в негативному світлі; 4) незаконне набуття подоби іншого для отримання власної вигоди [4].

Разом з тим, право на приватність на сьогодні розуміється у декількох контекстах, а саме: 1) фізична; 2) інформаційна; 3) організаційна; 4) духовна і інтелектуальна приватність.

Водночас, існують підходи, котрі виокремлюють більшу кількість видів приватності, наприклад, Роджер Кларк визначає п'ять видів приватності: 1) приватність особи (фізична приватність); 2) приватність особистої поведінки; 3) приватність особистого спілкування; 4) приватність особистих даних; 5) приватність особистого досвіду [5]. Тоді як Міхаель Фрідевальд визначає сім типів приватності: 1) приватність особи (фізична приватність, що включає приватність інформації про генетичний код та біометричні дані); 2) приватність поведінки та активності; 3) приватність комунікації; 4) приватність даних та зображень; 5) приватність думок та переживань; 6) просторова приватність та приватність місцезнаходження; 7) приватність асоціювання (право особи бути членом соціальних об'єднань без можливості бути виявленим), що включає групову приватність [6]. Можна наводити і інші типологізації приватності, однак, на нашу думку наведені першими чотири типи є родовими, та за змістом охоплюють усі можливі типи приватності.

Сучасні тенденції наближення законодавства України до правових систем країн Європейського Союзу та глобалізаційні процеси загалом,

актуалізують проблематику дослідження приватності у контексті аналізу системи норм, що забезпечують захист особистого життя за Українським законодавством. В той же час, не дивлячись на поширеність та офіційне визнання концепції приватності у західних країнах, в Україні її положення тільки обговорюються на доктринальному рівні. Так, Р. О. Стефанчук, пропонує ввести єдине право фізичної особи на приватність у цивільне законодавство, включивши до нього низку особистих немайнових прав [2, С. 479].

Список використаних джерел:

1. Палиюк В.П. Моральний (неимущественный) вред. – К.: Право, 1999. – 232 с.
2. Стефанчук Р.О. Особисті немайнові права фізичних осіб (поняття, зміст, система, особливості здійснення та захисту): Моног. – К.: КНТ, 2008. – 626 с.
3. Samuel Warren and Louis D. Brandeis. The Right to Privacy. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.law.louisville.edu/library/collections/brandeis/node/225>.
4. William W. Prosser. Privacy. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.californialawreview.org/assets/pdfs/misc/prosser_privacy.pdf.
5. Roger Clark. Intoduction to Dataveillance and Information Privacy, and Definition of Terms. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rogerclarke.com/DV/Intro.html>.

Розвиток законодавства про страхування цивільної відповідальності власників наземних транспортних засобів в Україні

Зубкова Л.А., ад'юнкт кафедри цивільного права та процесу НАВС
Науковий керівник: кандидат юридичних наук *Пилитенко С.А.*

Шлях розвитку та становлення законодавства про страхування цивільної відповідальності власників транспортних засобів в Україні був тернистим. Вперше інститут страхування цивільної відповідальності власників ТЗ було введено в СРСР, в тому числі в УРСР, у 1929 році.

У 1980-х роках страхування цивільної відповідальності власників ТЗ поширювалось тільки на іноземців, котрі проживали в СРСР, та радянських громадян, котрі на своїх автомобілях здійснювали подорожі за кордон, та здійснювалось Інгострахом. Водночас необхідно зазначити, що даний вид страхування в своїй теоретично-науковій інтерпретації та практичній втіленості фактично був відсутній на теренах України за часів існування СРСР.

Нормативно-правовим актом, який започаткував новий, якісно інший етап розвитку ОСЦПВВНТЗ був декрет Кабінету Міністрів України № 47-93 від 10 травня 1993 року «Про страхування». У ньому, вперше страхування цивільної відповідальності власників транспортних засобів (потрібно зазначити, що лише добровільне) зазначається, як окремий самостійний вид страхування. Указ Президента України № 7/94 від 15 січня 1994 року «Про обов'язкове страхування цивільної відповідальності власників наземних транспортних засобів» та постанова Кабінету Міністрів України № 372 від 7 червня 1994 року про затвердження «Положення про порядок і умови обов'язкового страхування цивільної відповідальності власників транспортних засобів» встановлюють механізм дії даного виду страхування на ринку страхових послуг України.

Постанова Кабінету Міністрів України № 372 від 7 червня 1994 року передбачала створення МТСБ – об'єднання страховиків, котрі здійснюють обов'язкове страхування відповідальності власників ТЗ. Об'єктом